రూపాంతరం [4]

~ ఫ్రాంజ్ కాఫ్కా (తర్జుమా: మెహెర్)

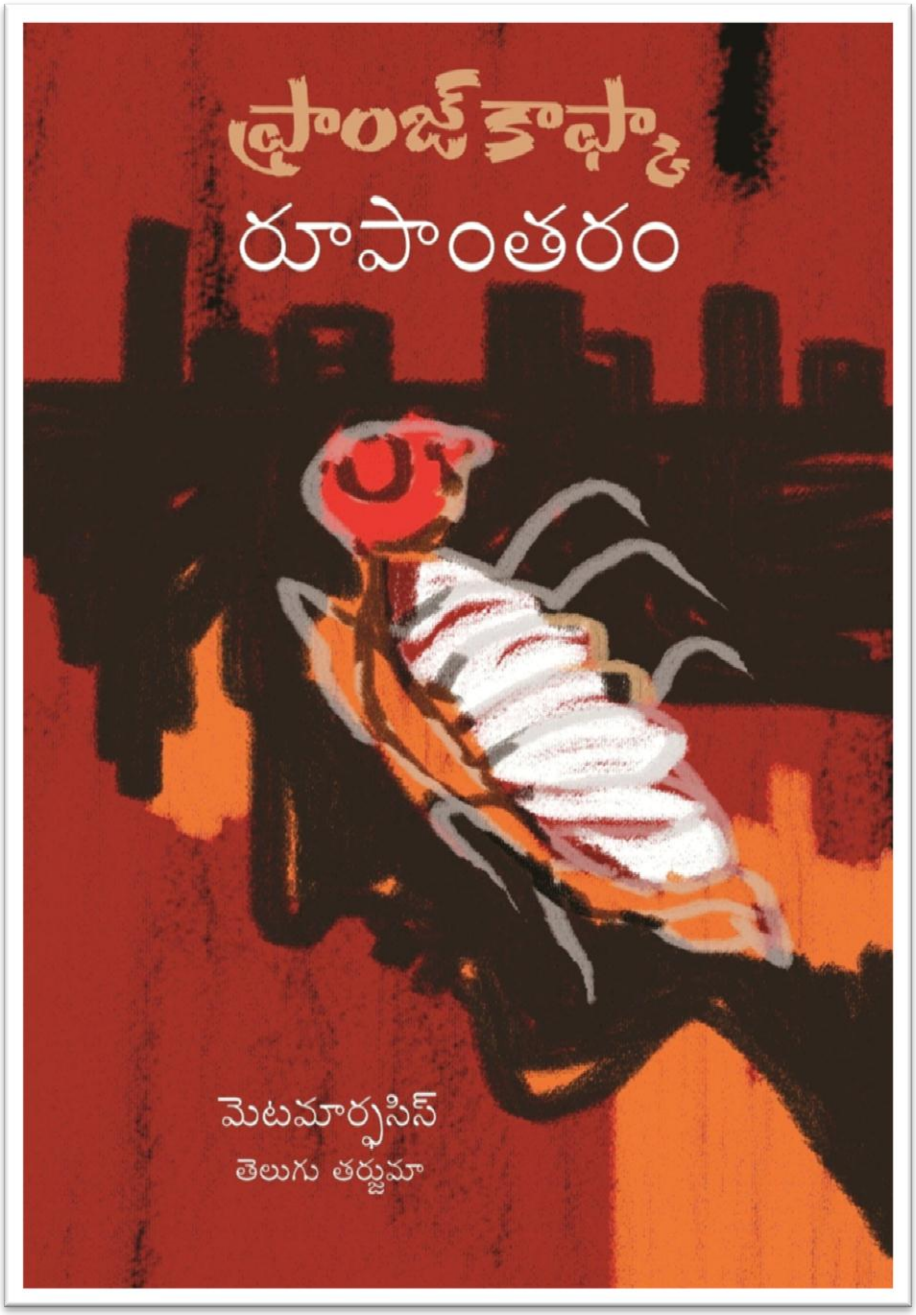

సీరియల్ (అనువాదం): రూపాంతరం [4]

రచన: ఫ్రాంజ్ కాఫ్కా

కవర్ ఇమేజి: రమణ జీవి

ప్రచురణ: కినిగె పత్రిక patrika.kinige.com

కాలం: జనవరి 2014

శాశ్వత లింకు: http://patrika.kinige.com/?p=929

©Author.

What can you do with this document?

Read it!
Store this PDF on your device.
Share the link with your friends
Share this PDF with your friends via personal communication (e.g. email)
Take printouts for personal use

What is not allowed by Owner of this document?

Editing the document. No page to be removed or added.
Distributing to public (instead kindly share the link to Kinige given above)

కాఫ్కా “మెటమార్ఫసిస్” ఈ తెలుగు అనువాదం వారం వారం ధారావాహికంగా ఇస్తున్నాం. ఇది ఆఖరి భాగం. మొదట్నుంచి చివరిదాకా ఒకే ఇంటిలో జరిగే ఈ రచనను సరిగ్గా ఆస్వాదించటానికి, ఆ ఇంటి అమరిక తెలియటం కూడా ముఖ్యమని నా భావన. అందుకే, ఆ ప్లాను ఇక్కడ ఇచ్చాను. – మెహెర్

రూపాంతరం [4]

దీని ముందు భాగం

3

ఈ గాయం గ్రెగర్‌ని నెల రోజుల పాటు లేవనీయకుండా చేసింది, దాని గుర్తుగా ఆ ఆపిల్ ఇంకా అతని మాంసంలోనే ఉంది, దాన్ని తొలగించే ధైర్యం ఎవరికీ లేకపోయింది. ఈ గాయం వల్ల తండ్రికి మాత్రం ఒక విషయం అర్థమైంది, ఎంత జుగుప్సాకరమైన రూపంలో ఉన్నా, గ్రెగర్‌కూడా తన కుటుంబంలో ఒక సభ్యుడే, అతణ్ణి శత్రువుగా చూడకూడదు, కుటుంబం పట్ల తన బాధ్యతలో భాగంగా, జుగుప్సను అణచుకుని, అతణ్ణి భరించాలి, తప్పదు.

గాయం కారణంగా గ్రెగర్ కొన్ని కదలికల్ని శాశ్వతంగా కోల్పోయాడు, ఇపుడు రోగిష్ఠి ముసలివాడిలా కొన్ని నిముషాలపాటు నరకప్రాయంగా కష్టపడితే తప్ప గదిలో ఆ చివర్నించి ఈ చివరి దాకా పాకలేకపోతున్నాడు, ఇక గోడ మీద పాకడమన్న ప్రశ్నే లేకుండా పోయింది, అయితే క్షీణించిన ఈ పరిస్థితికి ఊరటగా అతనికొక సదుపాయం అందజేయబడింది: ప్రతీ రోజూ సాయంత్రం వేళ లివింగ్ రూము వైపు తలుపు కాసేపు తెరిచి ఉంచేవాళ్ళు, అతను ఆ సమయం ఎప్పుడవుతుందా అని ఓ గంటా రెండు గంటల ముందు నుంచే తలుపు వైపు చూస్తూండేవాడు; అది ఎప్పటికో తెరుచుకునేది, బయట అతని కుటుంబమంతా టేబిల్ చుట్టూ చేరి దీపం వెలుగులో మాట్లాడుకునేవారు, అతను

వాళ్ళెవరికీ కనపడని తన గది చీకటి మూలలో కూర్చుని, ఇదివరకట్లా దొంగచాటుగా కాకుండా, పరస్పర ఒప్పందం మీదే, వాళ్ళ సంభాషణ వినేవాడు.

అయితే ఈ సంభాషణలు పాతరోజుల్లోలా సరదాగా సాగేవి కావు, అప్పట్లో గ్రెగర్ ఎక్కడో తాను బస చేసిన చిన్న మురికి హోటల్ గదిలో చెమ్మటిల్లిన మంచం మీద అలసటగా వాలిన క్షణాల్లో కూడా ఈ సంభాషణల్ని ఎంతోRupantaram Stamp మురిపెంగా తలుచుకునేవాడు. ఇప్పటి సంభాషణల్లో జీవం లేదు. రాత్రి భోజనం కాగానే తండ్రి పడక్కుర్చీలోనే నిద్రపోయేవాడు; తల్లీ, చెల్లాయీ చప్పుడు చేయవద్దని ఒకరికొకరు జాగ్రత్త చెప్పుకునేవారు; తల్లి దీపం వైపుకు బాగా వంగి ఏదో ఫాషన్ స్టోరు కోసం లోదుస్తులు కుట్టేది; సేల్స్ గర్ల్‌గా ఉద్యోగం సంపాయించిన చెల్లాయి, అంతకంటే మెరుగైన అవకాశాల కోసం, రాత్రుళ్ళు ఫ్రెంచీ, షార్ట్‌హాండూ నేర్చుకునేది. అప్పుడపుడూ తండ్రి ఉన్నట్టుండి లేచేవాడు, తాను అప్పటిదాకా నిద్రలోకి జారుకున్నాడన్న సంగతి మర్చిపోయినట్టు, తల్లితో, 'ఇవాళ ఇంతసేపు కుదుతున్నావేమిటే!' అనేవాడు, అన్న మరుక్షణం మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకునేవాడు, ఆడవాళ్ళిద్దరూ ఒకరివైపొకరు చూసి నీరసంగా నవ్వుకునేవారు.

అదేం మంకుతనమో గానీ, తండ్రి ఇంటి దగ్గర కూడా తన బాంకు బంట్రోతు యూనిఫాంని విప్పటానికి ఒప్పుకునేవాడు కాదు, ఓ పక్క ఆయన పాత డ్రెస్సింగ్ గౌను ఊరకనే బట్టలకొక్కేనికి వేలాడేది, ఆయన మాత్రం, విధి నిర్వహణకు ఎప్పుడంటే అప్పుడు తయారే అన్నట్టూ, ఇక్కడ కూడా పై అధికారికి ఏ క్షణానైనా అందుబాటులో ఉన్నట్టూ, యూనిఫాం పూర్తిగా ధరించి, అలానే పడక్కుర్చీలో పడుకునేవాడు. అసలే ఆ యూనిఫాం ఏ మంత కొత్తది కాదు, దానికి తోడు ఇలా అతిగా వాడటం వల్ల, గ్రెగర్ తల్లీ చెల్లాయీ ఎంత శ్రద్ధగా ఉతికి పెడుతున్నా, క్రమంగా దాని మెరుగు తగ్గిపోసాగింది. గ్రెగర్ చాలాసార్లు సాయంత్రమల్లా ఆ మరకలతో నిండిన, పాలిష్డ్ బొత్తాలతో మెరిసే యూనిఫాంని అలాగే చూస్తూండిపోయేవాడు. తండ్రి మాత్రం అంత ఇబ్బందికరమైన యూనిఫాంలోనూ చాలా ప్రశాంతంగా నిద్రపోయేవాడు.

గడియారం పది కొట్టగానే తల్లి మెత్తని మాటలతో తండ్రిని నిద్ర లేపేది, ఆయన్ని మంచం మీదకు వెళ్ళి పడుకోమని బతిమాలేది, ఇలా కుర్చీలో పడుకోవటం వల్ల సరైన నిద్ర పట్టదు, మళ్ళీ తెల్లారి ఆరింటికి లేచి డ్యూటీకి వెళ్ళాలంటే మంచి నిద్ర తప్పనిసరి. కానీ ఆయన మాత్రం, ఈ మధ్య బాంకు బంట్రోతు అయిందగ్గర్నుంచీ కొత్తగా నేర్చిన మంకుతనం ప్రదర్శిస్తూ, తానింకా కాసేపు టేబిల్ దగ్గరే కూచుంటాననేవాడు, కానీ మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకునేవాడు; ఇక ఆ తర్వాత ఆయన్ని పడక్కుర్చీ నుంచి కదపాలంటే విశ్వప్రయత్నమే చేయాల్సొచ్చేది. గ్రెగర్ తల్లీ చెల్లాయీ కలిసి లోపలికి వెళ్లి పడుకొమ్మని ఎంతగా పోరినా, ఆయన పైకి లేవటానికి ససేమిరా అంటూ కళ్ళు కూడా తెరవకుండా ఓ పావుగంట తల అడ్డంగా ఆడిస్తూనే ఉండేవాడు. గ్రెగర్ తల్లి ఆయన భుజాన్ని పట్టుకు లాగుతూ, చెవిలో బుజ్జగింపుగా మాట్లాడేది, చెల్లాయి కూడా తన పని పక్కన పెట్టి తల్లికి సాయం వెళ్ళేది, అయినా ఆయన అంగుళం కదిలేవాడు కాదు. సరికదా మరింతగా పడక్కుర్చీలో కూరుకుపోయేవాడు. ఇలా లాభం లేదని ఆడవాళ్ళిద్దరూ ఆయన చంకల కింద చేతులు పెట్టి పైకి లేపేందుకు ప్రయత్నించేవారు, అప్పుడు కానీ కళ్ళు తెరిచే వాడు కాదు, అటూ ఇటూ ఆడవాళ్ళిద్దరి వైపూ మార్చి మార్చి చూస్తూ, 'ఇదీ, ఈ ముసలితనంలో నాకు దొరికిన మనశ్శాంతి!' అనేవాడు, నెమ్మదిగా ఇద్దరాడవాళ్ళ మీదా బరువు మోపి కాళ్ళపై లేచి నిలబడేవాడు, వాళ్ళు మీదే వాలిపోయి గుమ్మం దాకా వెళ్ళేవాడు, అక్కడ ఇద్దర్నీ విడిపించుకుని వాళ్ళకి చేయి ఊపుతూ తనంతట తాను లోపలికి నడిచేవాడు, ఆయనకు మంచం దగ్గర సాయపడేందుకు తల్లి తన కుట్టుపనీ, చెల్లాయి తన పెన్నూ వదిలేసి, ఆయన వెనకే లోపలికి వెళ్ళేవారు.

ఇలా పని భారంతో కుంగి అలసిపోతున్న కుటుంబంలో మరీ అవసరమైతే తప్ప గ్రెగర్ని పట్టించుకునే తీరిక ఎవరికుంటుంది? ఇంట్లో మనుషుల సంఖ్య కూడా తగ్గిపోయింది; పనమ్మాయిని పంపించేశారు; ఒక చప్రాసీని మాత్రం కుదుర్చుకున్నారు. ఆమె పొడుగ్గా, మొరటు శరీరంతో, ముగ్గుబుట్టలాంటి తెల్లని చింపిరి జుట్టుతో ఉండేది; ఉదయమూ, సాయంత్రమూ వచ్చి ఇల్లు ఊడ్చి వెళ్ళిపోయేది; ఇక మిగతా పనంతా అతని తల్లే తన కుట్టుపనితో పాటూ చూసుకునేది. గతంలో ఏవైనా వేడుకలూ పండుగలూ వచ్చిన సందర్భాల్లో తల్లీ చెల్లాయీ ఎంతో ఇష్టంగా వేసుకునే ఇంటి నగలు

కూడా ఇప్పుడు అమ్మేసుకోవాల్సి వచ్చింది, అవి అమ్మగా వచ్చిన ధరల గురించి ఒక రోజు వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటుంటే గ్రెగర్‌కి ఈ విషయం తెలిసింది. వాళ్ళు అన్నింటికన్నా ఎక్కువగా ఈ ఫ్లాట్ గురించే వాపోయేవారు, అది ప్రస్తుత పరిస్థితిలో వాళ్ళకో మోయలేని బరువుగా మారింది, కానీ గ్రెగర్‌ని ఇక్కణ్ణించి బదలాయించటం అసాధ్యం గనుక, దీన్ని వదిలి వెళ్ళలేకపోతున్నారు. కానీ గ్రెగర్‌కి తెలుసు, అదొక్కటే కారణం కాదని, అంతగా అతణ్ణి బదిలీ చేయాలనుకుంటే అదేం పెద్ద విషయం కాదు, తగిన కొలతలున్న పెట్టెకి గాలి ఆడేలా కన్నాలు చేసి అందులో అతణ్ణి మోసుకుపోవచ్చు, కానీ వాళ్ళు మారలేకపోవటానికి అసలు కారణం నిస్పృహ, తాము ఓ వెలికి రాలేని ఊబిలో కూరుకుపోయామన్న నిస్పృహ, తమ స్నేహితుల్లో గానీ బంధువుల్లో గానీ ఎవరికీ దాపురించనంత పెద్ద దౌర్భాగ్యం తమకు దాపురించిందన్న నిరాశ. వాళ్ళు ఇప్పటికే పేదవాళ్ళ నుంచి ప్రపంచం ఏం ఆశిస్తుందో అదంతా నెరవేరుస్తున్నారు; తండ్రి బ్యాంకు గుమాస్తాలకు టిఫిన్ తెచ్చిపెడుతున్నాడు, తల్లి అపరిచితుల కోసం లోదుస్తులు తయారు చేస్తోంది, చెల్లాయి కస్టమర్ల ఆదేశానుసారం కౌంటరు వెనుక అటూ యిటూ తిరుగుతోంది; ఇక ఇంతకన్నా చేయటం ఆ కుటుంబానికి సాధ్యం కాదు. తండ్రిని మంచం మీద పడుకోబెట్టిన తర్వాత, తల్లీ చెల్లాయీ తిరిగి లివింగ్ రూములోకి వచ్చి, తమ పనుల్ని ఎక్కడివక్కడే వదిలేసి, కుర్చీల్ని దగ్గరకు లాక్కొని, చెంపా చెంపా రాసుకునేంత దగ్గరగా కూర్చునేవారు; తల్లి గ్రెగర్ గది వైపు చూపిస్తూ, 'గ్రెటె, ఆ తలుపు మూసేయ్,' అనేది, అతను చీకట్లో మిగిలిపోయేవాడు, ఆ పక్కగదిలో ఆడవాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఏడ్చి తమ కన్నీటి బరువు దింపుకునేవారు, లేదా బహుశా ఎండిపోయిన కళ్ళతో టేబిల్ కేసి చూస్తూ కూచునేవారు. ఇలాంటప్పుడే గ్రెగర్ గాయం ఎవరో పనిగట్టుకు కెలికినట్టు మళ్ళీ సలిపేది.

గ్రెగర్ పగలూ రాత్రీ కూడా ఎప్పుడూ నిద్ర లేకుండానే గడిపేసేవాడు. ఒక్కోసారి పగటికలలు అల్లుకునేవాడు, ఈసారి తలుపు తెరవగానే పాత రోజుల్లోలాగే తాను బయటకు వెళ్ళి కుటుంబ బాధ్యతల్ని తన చేతిలోకి తీసుకోబోతున్నట్టు ఊహించుకునేవాడు; అప్పుడప్పుడూ అతని ఆలోచనల్లో, చాన్నాళ్ళ విరామం తర్వాత, పాత పరిచయాల రూపాలు కదలాడేవి; తన ఆఫీసు యజమానీ

పెద్దగుమాస్తా, తోటి సేల్స్‌మెన్లూ అప్రెంటిసులూ, బాగా మందబుద్ధి అయిన ఆఫీసు బాయ్, పక్క ఆఫీసుల్లో పని చేసే ఇద్దరు ముగ్గురు స్నేహితులూ, ఒక పల్లెటూరి హోటల్లో పనమ్మాయీ – ఇది ఒక చిరు తీపి జ్ఞాపకం –, ఒక టోపీల దుకాణంలో కేషియర్ అమ్మాయి, ఈమె మనసు గెలుచుకోవటానికి చాలా నిజాయితీగా ప్రయత్నించాడు గానీ మరీ తాత్సారం చేశాడు – వీళ్ళతో పాటూ అతను ఎప్పుడో మర్చిపోయిన వాళ్ళూ, అపరిచితులూ, అందరూ అతని మనో ఫలకంపై కదలాడేవారు, కానీ వీళ్ళలో ఎవరూ అతనికి గానీ, అతని కుటుంబానికి గానీ ప్రస్తుతం ఏ మాత్రం సాయం చేయలేనంత దూరంలో ఉన్నట్టు కనిపించేవారు, వాళ్ళ రూపాలు మాయమయ్యాకా అతనేం పెద్ద బెంగపడే వాడు కాదు. కానీ ఒక్కోసారి అతను తన కుటుంబం గురించి ఇంతగా ఆందోళన పడటం మానేసేవాడు, వాళ్ళు తనని ఎంత నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారో తలుచుకోగానే కోపంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యేవాడు, అలాంటప్పుడు నిజానికి ఏదీ తినాలనిపించకపోయినా, ఆకలి కూడా వేయకపోయినా, వంటగదిలోకి వెళ్ళి తనకు న్యాయంగా దక్కాల్సిన తిండి అంతా తినేయాలని ప్రణాళికలు వేసుకునేవాడు. చెల్లాయి ఇదివరకట్లా అతనికి ఏది నచ్చుతుందో ఆలోచించి తేవటం మానేసింది, పొద్దున్నా మధ్యాహ్నం తాను పనికి వెళ్ళే హడావిడిలో ఉన్నపుడు, పాచిపోయిన తిండి ఏదో తెచ్చి, కాలితో అతని గదిలోకి తోసి వెళ్ళిపోయేది; మళ్ళీ సాయంత్రం వచ్చాకా, అసలు ఆ తిండి కొద్దిగా అయినా తిన్నాడా, లేక – ఈ మధ్య తరచూ జరుగుతున్నట్టే – ఎలా ఉన్నది అలాగే ముట్టుకోకుండా వదిలేశాడా అన్నది కూడా చూడకుండా, చీపురుకట్టతో ఒక్క ఊడ్పు ఊడ్చి బయటకు నెట్టేసేది. ఈ మధ్య అతని గది తుడవటానికి ఆమెకు సాయంత్రం మాత్రమే వీలు చిక్కుతోంది, అప్పుడు కూడా ఆ పని చాలా అరకొరగా చేస్తుంది. రాన్రానూ గది గోడల పొడవునా బూజు వేలాడుతోంది, అక్కడక్కడా చెత్తా చెదారం ఉండలు కడుతున్నాయి. గ్రెగర్ మొదట్లో దీన్ని చెల్లాయికి దృష్టికి తేవాలని ప్రయత్నించేవాడు, ఆమె లోపలికి వచ్చినపుడు గదిలో మురికి బాగా కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించే ఏదో ఒక మూలకు వెళ్ళి నిలబడేవాడు, తనని అలాంటి పరిస్థితిలో చూస్తే అయినా ఆమెలో పశ్చాత్తాపం కలుగుతుందని భావించేవాడు. కానీ అతను వారాల తరబడి అక్కడే నిలబడినా, ఆమె చేత తన గదిలో ఏ మార్పూ తెప్పించలేకపోయాడు; ఆ మురికి అతని

కెంత స్పష్టంగా కనిపిస్తుందో ఆమెకూ అంతే స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది, అందులో అనుమానం లేదు, కానీ ఆమె దాన్నలాగే వదిలేయాలన్న నిర్ణయానికొచ్చేసింది. అలాగని ఆ పని వేరే వాళ్ళనీ చేయనిచ్చేది కాదు, గ్రెగర్ గది శుభ్రం చేసే హక్కు తన ఒక్కదానికే సొంతమన్న విషయంలో ఇదివరకెన్నడూ లేని సున్నితత్వాన్ని ప్రదర్శించేది, ఒక సందర్భంలో తల్లి అతని గదిని శుభ్రంగా కడిగింది, కడగటమంటే కొన్ని బకెట్ల నీరు మాత్రం తెచ్చి పోసింది – ఆ తడి గ్రెగర్‌ను మరింత చికాకు పరిచింది, కడుగుతున్నంత సేపూ అతను ముఖం ముడుచుకుని సోఫా మీద కదలకుండా కూర్చున్నాడు – కానీ ఇలా చేసినందుకు తల్లి త్వరలోనే తగిన గుణపాఠం నేర్చుకోవాల్సి వచ్చింది. చెల్లాయి ఆ సాయంత్రం గ్రెగర్ గదిలోని మార్పును చూడగానే, అక్కసుతో రగిలిపోతూ, లివింగ్ రూములోకి విసవిసా నడిచి వెళ్ళింది, ఆమె తల్లి గారంగా చేతులెత్తుతున్నా ఆగకుండా, ఒక్క పెట్టున వెక్కి వెక్కి ఏడవటం మొదలుపెట్టింది, తండ్రి పడక్కుర్చీలో ఉలిక్కిపడి లేచాడు, తల్లిదండ్రులిద్దరూ మొదట ఏం చేయాలో తోచనట్టు చూస్తూండిపోయారు, తర్వాత తాము కూడా అందులో పాలుపంచుకున్నారు; తండ్రి, కుడివైపునున్న తల్లిని చూస్తూ, గ్రెగర్ గది శుభ్రం చేసే బాధ్యతను కూతురికే వదిలేయనందుకు మందలించాడు; ఎడమ వైపునున్న చెల్లాయిని చూస్తూ, ఆమె ఇక ఎన్నడూ గ్రెగర్ గదిని శుభ్రం చేయటానికి వీల్లేదని అరిచాడు; ఉద్వేగంతో ఊగిపోతున్న ఆయన్ని తల్లి పడకగది వైపు లాక్కెళ్ళటానికి ప్రయత్నించింది; చెల్లాయి వెక్కిళ్ళతో కంపిస్తూ తన చిన్న పిడికిళ్ళతో టేబిల్ మీద మోదింది; అసలు వీళ్ళలో ఎవ్వరికీ కనీసం ఆ తలుపైనా మూసి తనను ఈ ప్రహసనం నుంచి మినహాయించాలన్న ఆలోచన రానందుకు లోపల గ్రెగర్ ఆగ్రహంతో బుసలు కొట్టాడు.

చెల్లాయి ఉద్యోగంలో అలసిపోయి ఇదివరకట్లా గ్రెగర్‌కి సేవలు చేయలేకపోతోందన్నది నిజమే, కానీ అంతమాత్రాన ఆ బరువును తల్లి భుజానికెత్తుకోవాల్సిన పని లేదు, అలాంటి పనుల కోసం ఇప్పుడు చప్రాసీ ఉంది. ఆ విధవరాల్ని చూడగానే జీవితంలో ఎన్నో కష్టనష్టాలకోర్చిందనీ, తన మొరటు శరీరంతో వాటన్నింటినీ దాటుకుని వచ్చిందనీ తెలిసిపోతుంది. ఆమె గ్రెగర్‌ని చూసి అసహ్యపడేది కాదు. ఒకసారి ఎందుకో యాదృచ్ఛికంగా అతని గది తలుపు తీసి చూసింది, గ్రెగర్ ఆమె కంటపడటం

అదే తొలిసారి – ఈ రాకను ఊహించని అతను ఎవరో తరుముతున్నట్టు కంగారుగా గదిలో అటూ ఇటూ పరిగెత్తసాగాడు – ఆమె మాత్రం అబ్బురపాటుతో అలా చేతులు కట్టుకుని చూస్తూ నిలబడిపోయింది. అప్పట్నించీ ఆమె ప్రతీ రోజూ ఉదయమో సాయంత్రమో ఏదో సమయంలో ఒకసారి అతని గది తలుపు కొద్దిగా తీసి అతని వంక చూస్తూ నిలబడేది. మొదట్లో అతణ్ణి తన వైపు రమ్మని పిలిచేది కూడా, ఆమె మాటల వెనుక ధ్వనించేది బహుశా స్నేహమేనేమో: 'ఇలా రావోయ్, నా పేడపురుగా!' అనో, 'మా పేడపురుగేం చేస్తుందండీ!' అనో పిలిచేది. ఈ మాటల్ని గ్రెగర్ ఏ మాత్రం లెక్క చేయనట్టు స్పందించేవాడు కాదు, అసలు అక్కడ తలుపు తెరుచుకోనే లేదన్నట్టు కదలకుండా మెదలకుండా ఉండిపోయేవాడు. ఈ చప్రాసీకి బుద్ధిపుట్టినపుడల్లా తనను విసిగించగలిగే వీలుకల్పిస్తూ ఆమెనిలా అచ్చోసి వదిలేసే బదులు, ఎవరైనా ఆమె చేత తన గది శుభ్రం చేయిస్తే ఎంత బాగుండును! ఒకసారి, తెల్లవారు ఝామున, వసంతాగమన సూచనగా కురుస్తున్న భారీ వర్షానికి కిటికీ రెక్కలు టపటపా కొట్టుకుంటుంటే, ఆ చప్రాసీ తలుపు తెరిచి మళ్ళీ తన నిలవ మాటలతో అతణ్ణి పలకరించటం మొదలుపెట్టింది, అతనిలో అసహనం ఇక హద్దులు దాటిపోయింది, దాడి చేయటానికన్నట్టు ఆమె మీదకు వచ్చాడు, నిజానికి నీరసంగా నింపాదిగానే వచ్చాడు. ఆమె ఏ మాత్రం భయపడలేదు సరికదా, తలుపు వారనున్న కుర్చీ నొకటి దాన్ని గాల్లోకి ఎత్తి పట్టుకుంది, ఆమె అలా కుర్చీని పట్టుకున్న తీరు చూస్తే, దాన్ని గ్రెగర్ వీపు మీద పడేసే దాకా ఊరుకునేట్టు లేదనిపించింది. వెనక్కు మళ్ళుతున్న గ్రెగర్‌ని, 'అంతేగా, అంతకన్నా దగ్గరకు రావుగా?' అని అడిగింది, తర్వాత కుర్చీని మెల్లగా మూలన పెట్టేసింది.

గ్రెగర్ ఈ మధ్య తిండి తినటమే మానేశాడు. గదిలో అతని కోసం తిండి ఉంచినా, ఎప్పుడన్నా దాన్ని దాటుకుంటూ అటుగా వెళ్తున్నపుడు మాత్రం, ఊరికే కాలక్షేపానికన్నట్టు, ఒక ముక్క నోట్లో వేసుకునేవాడు, దాన్ని గంటల తరబడి అలాగే ఉంచుకుని, ఎప్పుడో మళ్ళీ బయటకు ఊసేసేవాడు. మొదట్లో తన గది పరిస్థితి ఇలా ఉండటం వల్ల తనకు తిండి సయించటం లేదేమో అనుకున్నాడు, కానీ నిజానికి గదిలో రాన్రానూ వచ్చి చేరుతున్న మార్పులకి అతను త్వరగానే రాజీ పడిపోయాడు. ఎక్కడా

చోటు దొరకని సామానంతా తెచ్చి ఈ గదిలో పడేయటం ఆ కుటుంబానికి ఒక ఆనవాయితీగా మారింది, ఇప్పుడు ఇలాంటి సామాను మరింత పెరిగి పోయింది, ఎందుకంటే ఫ్లాట్‌లో ఒక గదిని ముగ్గురు కిరాయిదార్లకు అద్దెకిచ్చారు. గంభీరమైన వాలకాలు గల ఈ యువకులు (ఈ ముగ్గురికీ గెడ్డాలు ఉండటం గ్రెగర్ తలుపు సందులోంచి గమనించాడు) శుభ్రత అంటే ప్రాణం పెడతారు, వాళ్ళ గది మాత్రమే శుభ్రంగా ఉంటే సరిపోదు, మొత్తం ఇల్లంతా శుభ్రంగా ఉండాలి, ముఖ్యంగా వంటగది. వస్తువులు మురికిగానే కాదు, అనవసరంగా అదనంగా ఉన్నా భరించలేరు. వాళ్ళకు కావాల్సిన సామానంతా వాళ్ళతోపాటే తెచ్చుకున్నారు. దాంతో చాలా వస్తువులు అదనమై కూచున్నాయి, అవి అమ్మగలిగేవీ కాదు, అలాగని పారేసేవీ కాదు. ఈ బాపతు సామానంతా గ్రెగర్ గదిలోకి బారులు తీరింది. బూడిద బకెట్టు నుంచి వంటగది చెత్తబుట్ట దాకా దీనిలో సర్వం ఉన్నాయి. ప్రస్తుతానికి అవసరం లేదనుకున్న ఏ వస్తువునైనా సరే, చప్రాసీ తీసుకువచ్చి గ్రెగర్ గదిలో పారేసేది; ఆమె ఎప్పుడూ ఆదరాబాదరాగా పని చేయటం వల్ల అదృష్టవశాత్తూ గ్రెగర్‌కి ఆమె చేయీ, ఆ చేతిలో పారేయదల్చుకున్న వస్తువూ తప్ప మరింకేం కనపడేది కాదు. వాటిని పారేయటంలో చప్రాసీ ఉద్దేశం బహుశా మళ్ళా అవసరమైనపుడు తెచ్చి వాడుకోవచ్చనో, లేక అవన్నీ కుప్పలాగా పోగుపడ్డాకా మొత్తం ఒకేసారి వదిలించుకోవచ్చనో అయి ఉంటుంది; కానీ వాస్తవానికి అవి ఎన్నాళ్లయినా విసిరిన చోట అలానే పడి ఉండేవి, అప్పుడప్పుడూ గ్రెగర్ ఆ చెత్త కుప్పలోంచి పాక్కుంటూ వెళ్లినపుడు మాత్రం కాస్త కదిలేవి, ఇలా వెళ్ళక తప్పేది కాదు, అతనికి పాకటానికి ఇంకెక్కడా చోటు మిగల్లేదు, కానీ ఒక్కోసారి ఊరికే సరదాకి కూడా ఇలా చేసేవాడు, కానీ ఇలాంటి సరదా ఆటల అయిన తర్వాత అతనేదో దిగుల్లో కూరుకుపోయి, ఉన్న చోటే మృతప్రాయంగా పడి ఉండేవాడు.

కిరాయిదార్లు తరచూ తమ రాత్రి భోజనాల్ని ఇంటి దగ్గర లివింగ్ రూములోనే కానిచ్చేస్తుండటంతో, సాయంత్రాలు లివింగ్ రూము తలుపు పూర్తిగా మూసే ఉండేది; అయినా ఈ సదుపాయాన్ని కోల్పోయినందుకు గ్రెగర్ పెద్దగా ఏం చింతించలేదు, ఈమధ్య అతను ఆ తలుపు తెరిచి ఉన్నా పెద్ద పట్టించుకోవటం లేదు, తన గది కటిక చీకటి మూలల్లో నిస్తేజంగా పడి ఉంటున్నాడు. కానీ

ఒక సందర్భంలో, చప్రాసీ లివింగ్ రూము తలుపు ఎందుకో తీసి మళ్ళీ వేయకుండా అలా వారగా తెరిచే వదిలేసింది, ఆ సాయంత్రం దీపం వెలిగించటమూ, కిరాయిదార్లు లోపలికి రావటమూ అన్నీ గ్రెగర్ కంటపడుతూనే ఉన్నాయి. గతంలో గ్రెగర్, తండ్రీ, తల్లీ టేబిల్‌చుట్టూ ఏ స్థానాల్లో కూర్చునేవారో ఇప్పుడు కిరాయిదార్లు అదే స్థానాల్లో కూర్చుని, నాప్‌కిన్స్ మడత విప్పి, చాకులూ ఫోర్కులూ చేతిల్లోకి తీసుకున్నారు. వెంటనే గుమ్మం దగ్గర తల్లి మాంసం కూర గిన్నెతోనూ, ఆవిడ వెనుకనే చెల్లాయి బంగాళాదుంపల కూర గిన్నెతోనూ ప్రత్యక్షమయ్యారు. ఆహారం పొగలు కక్కుతోంది. కిరాయిదార్లు తమ ముందు పెట్టిన పదార్థాల్ని పరీక్షించటానికన్నట్టు ముందుకు వంగారు, వారిలో మధ్యలో కూచుని, తక్కిన ఇద్దరికీ లీడరులా కనిపిస్తున్నవాడైతే, మాంసం తగినంత మెత్తగా ఉందో లేక వంటగదికి తిప్పిపంపేయాలో అన్నది పరీక్షించటానికి కాబోలు, అదింకా గిన్నెలో ఉండగానే ఒక ముక్క తుంచి రుచి చూశాడు. తృప్తిగా తలపంకించాడు, ఉత్కంఠగా చూస్తున్న తల్లీ చెల్లాయీ ఊరటగా నిట్టూర్చారు, వాళ్ళ మొహాల్లో వెలుగొచ్చింది.

కిరాయిదార్లు లివింగ్ రూములో తినటం మొదలుపెట్టారు కాబట్టి, గ్రెగర్ కుటుంబం తమ భోజనాలు వంటగదిలో కానిచ్చేయటం మొదలుపెట్టింది. తండ్రి మాత్రం వంటగదిలోకి వెళ్ళబోయే ముందు ఒక్కసారి లివింగ్ రూములోకొచ్చి, టోపీ చేత పుచ్చుకుని వినయంగా వంగి, టేబిల్ చుట్టూ ఓ ప్రదక్షిణ చేసేవాడు. కిరాయిదార్లు జట్టుగా పైకి లేచి తమ గడ్డాల్లోకి ఏదో పలకరింపు గొణిగేవారు. తండ్రి వెళ్ళిపోయాకా, వాళ్ళు నిశ్శబ్దంగా తమ భోజనం కానిచ్చేవారు. గ్రెగర్‌కి ఒకటి చిత్రమనిపించేది, భోజనం తింటున్నప్పుడు అయ్యే చప్పుళ్ళన్నింటి మధ్యా వారి నములుతున్న పళ్ళ చప్పుడు మాత్రం అతను పొల్లుపోకుండా పసిగట్టగలిగేవాడు, బహుశా తినటానికి పళ్ళు తప్పనిసరి అనీ, అవి లేనప్పుడు ఎంత పదునైన దవడలు ఉన్నా లాభం లేదనీ అతనికిలా గుర్తుచేయబడుతోందేమో. 'నాకు ఆకలి బానే ఉంది, కానీ వాళ్ళు తినేలాంటి తిండి మీద లేదు. అయినా ఒకపక్క నేనేమో ఆకలితో చస్తుంటే, వీళ్ళు ఎలా మెక్కుతున్నారో!' అని అనుకునేవాడు.

అదే రోజు సాయంత్రం – ఇన్నాళ్ళూ గ్రెగర్‌కు ఒక్కసారి కూడా వినపడని వయొలిన్ నాదం – ఇప్పుడు వంటగది నుంచి మంద్రంగా తేలి వస్తూ అతని చెవినపడింది. కిరాయిదార్లు అప్పటికే తమ భోజనాలు ముగించారు, వాళ్ళ లీడరు తాను తెచ్చిన న్యూస్ పేపరు తెరిచి, మిగతా ఇద్దరికీ చెరో పేజీ తీసి ఇచ్చాడు, తర్వాత ముగ్గురూ కుర్చీల్లో వాలి, దమ్ముకొడుతూ చదువుకుంటున్నారు. వయొలిన్ వినపడేసరికి అంతా చెవులు రిక్కించారు, లేచి అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ హాలు గుమ్మం దగ్గరకి వెళ్ళి, అక్కడ గుంపుగా నిలబడ్డారు. వాళ్ళ అలికిడి వంటగదిలోకి వినపడింది కాబోలు, తండ్రి అక్కణ్ణించే గట్టిగా ఇలా అన్నాడు: 'ఈ సంగీతం మిమ్మల్నేం ఇబ్బంది పెట్టడం లేదుగా? పెడుతుందంటే చెప్పండి, వెంటనే ఆపేస్తాం.' 'అబ్బే అదేం లేదు, అయినా ఆ అమ్మాయి ఈ గదిలోకి వచ్చి మా ముందు వాయిస్తే ఇంకా బాగుంటుంది కదా, ఇక్కడ అనువుగా కూడా ఉంటుంది?' అన్నాడు కిరాయిదార్ల లీడరు. 'ఓ దానికేం భాగ్యం,' సంబరపడుతూ అరిచాడు తండ్రి, అక్కడి ఆ వాయించేది తానే ఐనట్టు. కిరాయిదార్లు మళ్ళీ గదిలోకి వచ్చి ఎదురుచూశారు. మొదట తండ్రి మ్యూజిక్ స్టాండు మోసుకొచ్చాడు, వెనకనే తల్లి మ్యూజిక్ నోట్సుతోనూ, చెల్లాయి వయొలిన్‌తోనూ ప్రవేశించారు. చెల్లాయి మౌనంగా ప్రదర్శనకు అన్నీ సిద్ధం చేసుకుంటోంది; తల్లిదండ్రులు ఇప్పటిదాకా ఎవరికీ గదులు అద్దెకు ఇచ్చినవాళ్ళు కాకపోవటంతో ఈ కిరాయిదార్ల పట్ల అతి మర్యాద చూపిస్తున్నారు, కనీసం సొంత కుర్చీల్లో కూర్చునే ధైర్యం కూడా చేయటంలేదు; తండ్రి తలుపుకు ఆనుకుని నిలబడ్డాడు, పూర్తిగా బొత్తాలు పెట్టుకున్న యూనిఫాం జాకెట్ తొడుక్కున్నాడు, కుడి అరచేతిని రెండు బొత్తాల మధ్యన దూర్చి ఉంచాడు; తల్లికి మాత్రం కిరాయిదార్లు ఒక కుర్చీని ఆఫర్ చేశారు, వాళ్ళు దాన్ని ఎక్కడ పెడితే అక్కడే అందులో ఓ మూలకు ఒదిగిపోయి కూర్చుందావిడ.

చెల్లాయి వాయించటం మొదలుపెట్టింది; తల్లీ తండ్రీ చెరో వైపు నుంచీ ఆమె చేతుల కదలికల్ని శ్రద్ధగా గమనిస్తున్నారు. ఈ సంగీతానికి ఆకర్షితుడైన గ్రెగర్, కొంత ముందుకు వచ్చాడు, ఇప్పటికే తన తలను లివింగ్ రూములో పెట్టి చూస్తున్నాడు. ఇదివరకూ ఇతరుల సౌకర్యం పట్ల తాను చూపించే శ్రద్ధకు ఎంతో గర్వపడే గ్రెగర్, ఇప్పుడు తనలో పెరుగుతున్న నిర్లక్ష్యాన్ని గమనించి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

నిజానికి ఇప్పుడే అతను ఎవరి కంటా పడకుండా ఉండాల్సిన అవసరం ఎక్కువ ఉంది. ఎందుకంటే, అతని గదిలో బాగా పేరుకుపోయి, చిన్నపాటి కదలికకు కూడా పైకి ఎగుస్తున్న దుమ్మంతా, ఇపుడు అతని వంటి నిండా కూడా పొరలా కప్పుకుపోయి ఉంది; వాటితో పాటూ, అతను ఎక్కడికి వెళ్ళినా తన వీపు మీద మోసుకుంటూ, పక్కలకు వేలాడ్చుకుంటూ బోలెడంత మురికినీ, జుత్తు ఉండల్నీ, ఆహారావశేషాల్నీ తనతో పాటూ తీసుకెళ్తున్నాడు; ఇదివరకూ రోజులో ఎన్నోసార్లు వెల్లకిలా పడుకుని తన్ను తాను తివాచీ కేసి రుద్దుకుంటూ శుభ్రపరచుకునే వాడు, ఇపుడు అది కూడా మానేశాడు. ఇప్పుడు తన అవతారం ఇలా ఉందని తెలిసి కూడా, తళతళ్ళాడే లివింగ్ రూము నేల మీద అడుగుపెట్టడానికి ఏ మాత్రం జంకలేదు.

అయితే ఇంకా అతణ్ణెవరూ గమనించటం లేదు. అతని కుటుంబం వయొలిన్ వినటంలో పూర్తిగా నిమగ్నమైపోయి ఉంది; కిరాయిదార్లు మొదట్లో జేబుల్లో చేతులు ఉంచుకుని, మ్యూజిక్ స్టాండుకు చాలా దగ్గరగా వచ్చి నిలబడ్డారు – మరీ మ్యూజిక్ నోట్సు కూడా చదవగలిగేంత దగ్గరగా నిలబడ్డారు, అది తన చెల్లాయికి ఇబ్బందిగానే ఉండి ఉంటుంది – కానీ కాసేపటి తర్వాత కిటికీ దగ్గరకు వెళ్ళిపోయారు, తలలు దించుకుని ఏదో సణుక్కుంటున్నారు, తన తండ్రేమో వాళ్ళని ఉత్కంఠగా గమనిస్తున్నాడు. వాళ్ళ ధోరణిలో అసంతృప్తి తేటతెల్లమవుతూనే ఉంది, జోరైన సరదా సంగీతాన్ని వినాలనుకున్న తాము నిరాశకు గురయ్యామనీ, ఇంక ఈ ప్రదర్శన చాలించవచ్చనీ, అది తమ ప్రశాంతతకు భంగం కలిగిస్తున్నా కేవలం మర్యాద కారణంగానే ఇంకా భరిస్తున్నామనీ వాళ్ళు చెప్పకనే చెపుతున్నారు. ముఖ్యంగా వాళ్ళు సిగార్ పొగల్ని ముక్కుల్లోంచీ, నోళ్ళల్లోంచీ పైకప్పు కేసి వదుల్తున్న తీరులో తీవ్రమైన అసహనం వెల్లడవుతోంది. నిజానికి చెల్లాయి ఎంతో చక్కగా వాయిస్తోంది. ఆమె ముఖం ఓ పక్కకు వాలి ఉంది, ఏదో వెతుకులాటతో, విషాదంతో నిండిన ఆమె చూపులు మ్యూజిక్ నోట్సు వెంట నెమ్మదిగా సాగుతున్నాయి. గ్రెగర్ ఇంకాస్త ముందుకి కదిలాడు, తమ ఇద్దరి చూపులూ కలుసుకునేందుకు వీలుగా తన తలను నేలకు దగ్గరగా వంచాడు. సంగీతం ఇంతగా చలింపజేస్తోందంటే తానొక జంతువేనా? తాను దేనికైతే తపిస్తున్నాడో ఆ గమ్యం వైపు తీసుకెళ్ళే

దారులు తన కళ్ళ ముందే తెరుచుకుంటున్నట్టు అనిపించింది. చెల్లాయిని చేరేదాకా ఎక్కడా ఆగకూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు. కాసేపట్లో ఆమెను చేరి స్కర్టు కొద్దిగా గుంజుతాడు, ఆమె తన వైపు చూడగానే తన గదిలోకి వయొలిన్‌తో సహా వచ్చేయమని ఆహ్వానిస్తాడు, ఇక్కడ ఆమె సంగీతాన్ని వినే అర్హత అతనికి తప్ప ఇంకెవరికీ లేదు. ఆమెను ఇక ఎప్పుడూ తన గది వదిలి వెళ్ళనివ్వడు, కనీసం తాను బతికున్నంత కాలం; తన వికృతమైన ఆకృతి ఎందుకు పనికిరాకపోయినా అందుకు పనికొస్తుంది; తన గదికి ఉన్న ప్రతీ తలుపు దగ్గరా ఏకకాలంలో కాపు కాస్తాడు, ఎవరు చొరబడటానికి ప్రయత్నించినా బుసలు కొడుతూ ఉమ్ములు ఊస్తూ తరిమేస్తాడు; చెల్లాయిని మాత్రం బలవంత పెట్టడు, ఆమె తన ఇష్టం మీదే అతనితో ఉండాలి; ఆమె అతని పక్కనే సోఫా మీద కూర్చుంటుంది, అతనికి చెవి ఒగ్గుతుంది, అప్పుడు నోరు విప్పుతాడు, ఆమెను సంగీత కళాశాలకు పంపే ఆలోచన తనకు ఎప్పట్నుంచో ఉందనీ, ఈ దౌర్భాగ్యమే తనకు పట్టకపోయుంటే గత క్రిస్మస్ నాటికే (ఇంతకీ క్రిస్మస్ దాటిందో లేదో?) ఎవరి అభ్యంతరాలూ లెక్క చేయకుండా అందరి ముందూ ఈ విషయాన్ని ప్రకటించి ఉండేవాడనీ చెప్తాడు. ఈ నిజం తెలుసుకోగానే చెల్లాయి కన్నీటి పర్యంతమైపోతుంది, గ్రెగర్ ఆమె భుజాల మీదకు లేచి ఆమె మెడ మీద ముద్దుపెట్టుకుంటాడు.

'మిస్టర్ జమ్జా!' కిరాయిదార్ల లీడరు అరిచాడు, మరో మాట వ్యర్థం చేయకుండా, తన చూపుడువేలు ఎక్కుపెట్టి, నెమ్మదిగా ముందుకొస్తున్న గ్రెగర్ వైపు చూపించాడు. వయొలిన్ మూగబోయింది, కిరాయిదార్ల లీడరు తన స్నేహితుల వైపు తలాడిస్తూ నవ్వి, మళ్ళీ గ్రెగర్ వైపు చూశాడు. తండ్రి గ్రెగర్‌ను తరమటం కన్నా ముందు కిరాయిదార్లను శాంతింపజేయటం ముఖ్యమని భావించాడు, కానీ నిజానికి వాళ్ళేమంత కంగారు పడటం లేదు, వాళ్ళకు వయొలిన్ కన్నా, గ్రెగరే ఎక్కువ సరదా కలగజేసినట్టున్నాడు. తండ్రి ఆదరాబాదరాగా వాళ్ళ వైపు వెళ్ళాడు, తన బారచాపిన చేతులతో వాళ్ళను గదిలోకి పంపేందుకు ప్రయత్నిస్తూనే, గ్రెగర్ వాళ్ళ కంటపడకుండా తన శరీరంతో అడ్డం పడుతున్నాడు. తండ్రి ప్రవర్తిస్తున్న ఈ తీరుకో, లేక ఇన్నాళ్ళూ తమకు తెలియకుండా ఎదుటి గదిలోనే ఇలాంటి పురుగు ఒకటున్నదన్న విషయం ఇపుడే గ్రహించటం వల్లనో తెలియదు గానీ,

కిరాయిదార్లలో కోపం అంతకంతకూ పెరిగింది. తండ్రిని సంజాయిషీ ఇమ్మని దబాయించారు, ఆయనలాగే చేతులూపుతూ మాట్లాడారు, విసుగ్గా గడ్డాలు పీక్కున్నారు, చివరకు అయిష్టంగానే తమ గదుల వైపు కదిలారు. ఈ లోగా చెల్లాయి, తన వయొలిన్ ప్రదర్శన ఇలా అవమానకరంగా ముగియగానే పరధ్యానంలోకి వెళ్ళిపోయిందల్లా, ఇపుడు తేరుకుంది; ఆమె ఇప్పటిదాకా తన వయొలిన్‌నూ, దాని కమానునూ నిర్జీవంగా వేలాడుతున్న చేతుల్తో పట్టుకుని, ఇంకా వాయిస్తున్న దానిలాగే తన ముందున్న నోట్సు వంక చూస్తూ నిలబడిపోయింది. ఇపుడు తేరుకోగానే, ఆ వాయిద్యాన్ని తల్లి ఒడిలో పడేసి (ఆవిడ ఇంకా కుర్చీలోనే కూర్చుని శ్వాస అందనట్టు రొమ్ముల్ని ఎగబీలుస్తోంది), ఒక్క ఉదుటన కిరాయిదార్ల గదిలోకి పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళింది. వాళ్ళింకా తండ్రి బలవంతం మీద తమ గదివైపు నడవటంలోనే ఉన్నారు. ఈలోగానే ఆ గదిలోని మంచం మీది దుప్పట్లూ తలగళ్ళూ చురుకైన ఆమె చేతుల్లోంచి ఎగిరిపడుతూ తమ తమ స్థానాల్లోకి చక్కగా కుదురుకున్నాయి. కిరాయిదార్లు ఇంకా గది దాకా రాకముందే ఆమె వాళ్ళ మంచాలు సర్దేసి బయటకు జారుకుంది. తండ్రిని మళ్ళీ మంకుతనం పూనినట్టుంది, కిరాయిదార్లకు ఇవ్వాల్సిన కనీస మర్యాద కూడా మర్చిపోయి, వాళ్ళను ఇంకా ఇంకా వెనక్కు తోలుతూనే ఉన్నాడు. చివరకు కిరాయిదార్ల లీడరు పడకగది గుమ్మం దగ్గర ఆగి, తన కాలిని నేల మీద గట్టిగా తాటించాడు. తన చేతిని పైకెత్తి, 'నేనిప్పుడే చెప్తున్నాను,' అంటూ తన చూపుని తల్లి వైపూ, చెల్లాయి వైపూ కూడా సారిస్తూ, 'ఈ ఇంట్లోనూ ఈ కుటుంబంలోనూ బయటపడుతున్న జుగుప్సాకరమైన పరిస్థితుల కారణంగా,' – ఇక్కడ అతను నేల మీద ఉమ్మేశాడు – 'నేను తక్షణం నోటీసు ఇస్తున్నాను. అంతేకాదు, ఇప్పటిదాకా ఉన్న రోజులకు కూడా ఒక్క పైసా ఇవ్వను; ఇవ్వడం మాట అటుంచితే, అసలు మీ నుంచి నష్టపరిహారం రాబట్టాలా వద్దా అని ఆలోచిస్తున్నాను, రాబట్టాలనుకుంటే – నమ్మండి నమ్మకపోండి – అది చాలా సులువైన పని.' అతను మాట్లాడటం ఆపి, దేనికోసమో ఎదురుచూస్తున్నవాడిలా, ముందుకే చూస్తూ నిలబడ్డాడు. వెంటనే పక్కనున్న వాళ్ళిద్దరూ వంతపాట అందుకున్నట్టు, 'మేం కూడా తక్షణం నోటీసు ఇస్తున్నాం,' అన్నారు. వెంటనే అతను తలుపు పిడి మీద చేయి వేసి, దఢాల్న తలుపు మూసేసాడు.

తండ్రి తడుముకుంటున్న చేతుల్తో, తూలుతూ వచ్చి, పడక్కుర్చీలో కూలబడిపోయాడు; చూడబోతే తన రోజువారీ కునికిపాట్లకు సిద్ధమవుతున్నాడా అనిపించింది, కానీ తన తల అదుపులో లేదన్నట్టు తీవ్రంగా ఆడించటం చూస్తే, నిద్రకు చాలా దూరంలో ఉన్నాడని తెలుస్తోంది. గ్రెగర్ ఇంకా ఉన్న చోటు నుంచి కదల్లేదు, కిరాయిదార్లు చూసినపుడు ఎక్కడ ఉన్నాడో అక్కడే ఉన్నాడు. అనుకున్నదంతా తలక్రిందులు కావటం వల్ల కలిగిన నిరాశా, దాంతో పాటూ ఈ మధ్య చాన్నాళ్ళుగా సరైన తిండి లేకపోవటం వల్ల కలిగిన నిస్సత్తువా, అతణ్ణి కదల్లేకుండా చేశాయి. ఈ సన్నివేశంలోని ఉద్రిక్తత ఏ క్షణాన్నయినా బద్దలై తన నెత్తి మీద కూలటం ఖాయమని తెలిసినవాడిలా, భయంతో ఎదురుచూస్తున్నాడు. వణుకుతున్న తల్లి వేళ్ళ నుంచి వయొలిన్ జారింది, చెవులు మార్మోగేలా కంపిస్తూ కిందపడింది, కానీ అతను ఇసుమంత కదల్లేదు.

‘అమ్మా, నాన్నా,’ అతని చెల్లాయి ఉపోద్ఘాతం లాగా టేబిల్ మీద ఒక చరుపు చరిచి మాట్లాడటం మొదలుపెట్టింది, ‘ఇదిలాగే సాగితే మనం చాలా ప్రమాదంలో పడతాం. ఆ సంగతి మీకర్థం కావటం లేదేమో గానీ, నాకర్థమవుతోంది. ఈ పురుగు సమక్షంలో నా అన్నయ్య పేరు కూడా ఉచ్చరించను, కానీ నేను చెప్పదల్చుకున్నది ఒకటే: మనం దీని అడ్డు తొలగించుకోవాలి. దీన్ని పోషించాం, భరించాం, మన వల్ల అయ్యేదంతా చేశాం, ఆ విషయంలో మనల్నెవరూ వేలెత్తి చూపించటానికి సరిపోరు.’

‘తను చెప్పేది ముమ్మాటికీ నిజం,’ తండ్రి తనలో తాను అనుకున్నాడు. తల్లి ఇంకా శ్వాస అందక ఆయాసపడుతూ, విహ్వలమైన చూపులు చూస్తూ, నోటిని చేత్తో మూసుకుని దగ్గుతోంది.

చెల్లాయి గబగబా తల్లి దగ్గరకు వెళ్ళి నుదుటి మీద ఊరటగా చేయి వేసింది. చెల్లాయి మాట్లాడిన ఈ మాటలతో తండ్రి ఆలోచనలన్నీ ఒక కొలిక్కి వచ్చినట్టున్నాయి; ఆయన ఇప్పుడు నిటారుగా కూర్చున్నాడు, టేబిల్ మీద తన యూనిఫాం టోపీతో ఆడుకుంటున్నాడు, చుట్టూ ఇందాక

కిరాయిదార్ల భోజనం చేసిన ఎంగిలి పళ్ళేలు ఇంకా అలానే ఉన్నాయి; మధ్య మధ్యలో తలెత్తి కదలకుండా ఉన్న గ్రెగర్ ఆకారం వైపు ఓ చూపు విసురుతున్నాడు.

'దీని అడ్డు తొలగించుకుని తీరాలి,' చెల్లాయి ఈ సారి తండ్రిని మాత్రమే ఉద్దేశించి అంది, తల్లి తన దగ్గు తెరలో పడి ఏం పట్టించుకునే స్థితిలో లేదు, 'లేదంటే ఇది మీ ఇద్దర్నీ ఎక్కువకాలం బతకనివ్వదు, ఆ సూచనలు ఇప్పుడే కనిపిస్తున్నాయి కూడా. అసలే మనం బయట గొడ్డు చాకిరీ చేస్తే తప్ప రోజు గడపలేని స్థితిలో ఉన్నాం, అలాంటప్పుడు ఇంట్లో ఇలాంటి నరకాన్ని ఎవరు భరించగలరు చెప్పు. కనీసం నా వరకూ నేనిక భరించలేను.' అంటూనే ఆమె భోరున ఏడవనారంభించింది, ఆ తీవ్రతకు ఆమె కన్నీళ్ళు వెల్లువలా కిందకు జారి ఆమె తల్లి ముఖం మీద పడ్డాయి, ఆవిడ వాటిని యాంత్రికంగా తుడుచుకుంది.

'అవునమ్మా,' తండ్రి ఆమె బాధ అర్థం చేసుకున్నట్టు సానుభూతితో అన్నాడు, 'కానీ మనం చేయగలిగేదేముంది?'

చెల్లాయి ఈ ఏడుపు వల్ల కలిగిన నిస్సహాయతతో కాబోలు, ఇందాకటి ఖరాఖండీతనానికి భిన్నంగా, ఏం చేయాలో తనకూ తెలీదన్నట్టు భుజాలు ఎగరేసింది.

'వాడు మనం చెప్పేది అర్థం చేసుకునే పరిస్థితే ఉంటే,' గొంతులో కొంత ప్రశ్న కూడా కలిపి అన్నాడు తండ్రి; కానీ చెల్లాయి ఏడుస్తూనే అసలా ఆలోచనే వృథా అన్నట్టు చేయి విసురుగా గాల్లో ఆడించింది.

'వాడు మనం చెప్పేది అర్థం చేసుకునే పరిస్థితే ఉంటే,' తండ్రి మళ్ళీ అన్నాడు, అది అసాధ్యమన్న కూతురి నమ్మకాన్ని జీర్ణించుకోవటానికన్నట్టు కళ్ళుమూసుకున్నాడు, 'అప్పుడు బహుశా వాడితో ఏదో ఒక రాజీకి వచ్చి ఉండేవాళ్ళం. కానీ పరిస్థితుల్ని బట్టి చూస్తే—'

'వాడిక్కడ ఉండకూడదు,' చెల్లాయి అరుస్తున్నట్టు అంది, 'అదొక్కటే పరిష్కారం నాన్నా. ఆ కనపడేది గ్రెగర్ అన్న నమ్మకాన్ని నువ్వు వదిలించుకోవాలి. ఆ నమ్మకమే మన అగచాట్లన్నింటికీ మూల

కారణం. అసలు అది గ్రెగర్ ఎలా అవుతుంది? ఒకవేళ అదే గ్రెగర్ అయి ఉంటే, ఇలాంటి పురుగులతో కలిసి బతకటం మనుషులకి సాధ్యం కాదన్న సంగతి ఎప్పుడో అర్థం చేసుకుని, తనంతట తానే ఎటైనా వెళ్ళిపోయుండేవాడు. అప్పుడు ఇంట్లో మనకు అన్నయ్య ఉండడు, నిజమే, కానీ కనీసం మన బతుకేదో మనం బతికేవాళ్ళం, అతని జ్ఞాపకాన్ని గౌరవంగా మనసులో నిలుపుకునేవాళ్ళం. కానీ ఈ పురుగుంది చూశావా, ఇది మనల్ని పట్టి పీడించటానికే నిశ్చయించుకుంది, మన కిరాయిదార్లని తరిమేస్తోంది, నెమ్మదిగా మొత్తం ఫ్లాటంతా ఆక్రమించుకుని మనల్ని వీధుల్లోకి గెంటేయాలన్నది దాని ఆలోచన అని స్పష్టంగానే తెలుస్తోంది. నాన్నా, చూడు, చూడు,' హఠాత్తుగా పెద్దగా అరిచింది, 'మళ్ళీ అదేం చేస్తుందో చూడు!' అంటూ గ్రెగర్‌కి కూడా అర్థం కాని గాభరా ప్రదర్శిస్తూ, ఆమె తల్లి కుర్చీ దగ్గర్నుంచి వేగంగా గెంతి, గ్రెగర్‌కు దగ్గరగా ఉండటం కన్నా తల్లిని త్యాగం చేయటమే తేలిక అన్నట్టుగా, ఒక్క ఉదుటున తండ్రి వెనక్కి పారిపోయింది, ఆమె ప్రవర్తనకు బెదిరి ఆయన కూడా దిగ్గున పైకి లేచాడు, ఆమెని రక్షించటానికన్నట్టు ఆమె ముందుకొచ్చి నిలబడి తన చేతుల్ని అడ్డంగా పైకెత్తాడు.

కానీ నిజానికి గ్రెగర్‌కి ఎవర్నీ భయపెట్టే ఉద్దేశం లేదు, చెల్లాయిని భయపెట్టాలని అసలే అనుకోలేదు. తన గదిలోకి వెళ్ళటానికి వెనక్కు తిరగబోయాడంతే, అయితే నిజానికి ఆ ప్రయత్నం చూసేవాళ్ళని కాస్త హడలగొట్టేట్టుగానే ఉంది, ఎందుకంటే, తన బలహీనస్థితి కారణంగా వెనక్కు తిరగటం కష్టమవటంతో, అందుకోసం అతను తన తలను కూడా వాడాల్సి వచ్చింది, దాన్ని మాటిమాటికీ పైకెత్తి మళ్ళా నేలకేసి కొడుతున్నాడు. ఇప్పుడు ఆగి చుట్టూ చూశాడు. అతని సదుద్దేశాన్ని వాళ్ళు గుర్తించారు; వాళ్ళ గాభరా తాత్కాలికమే. ఇప్పుడు అంతా అతణ్ణి నిశ్శబ్దంగా, దిగులుగా చూస్తున్నారు. తల్లి పడక్కుర్చీలో కాళ్ళు వేలాడేసుకు కూర్చుంది, ఆమె కనురెప్పలు అలసటతో వాలిపోతున్నాయి; తండ్రీ చెల్లాయీ పక్క పక్కనే కూర్చున్నారు, చెల్లాయి తన చేతిని తండ్రి మెడ చుట్టూ వేసింది.

'ఇప్పుడిక నేను వెనక్కు తిరగవచ్చు కాబోలు,' అనుకుంటూ గ్రెగర్ మళ్ళీ తన ప్రయాసలో పడ్డాడు. ఈ శ్రమ కలిగిస్తున్న ఆయాసాన్ని అదుపుచేసుకోవటం కష్టమవుతోంది, పదే పదే ఆగి విశ్రాంతి తీసుకోవాల్సి వస్తోంది. అయితే ఎవరూ అతణ్ణిక ఇబ్బంది పెట్టలేదు, అతని మానాన వదిలేశారు. అతను నింపాదిగా వెనక్కు తిరిగి, తిన్నగా గది వైపు నడవటం మొదలుపెట్టాడు. తనకీ ఆ గదికీ మధ్య ఉన్న దూరం అతణ్ణి ఆశ్చర్యపరిచింది, అసలు ఈ నీరసంతో ఇంత దూరం ఎలా రాగలిగాడో అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు గది వైపు పాకటమే అతని ఏకైక లక్ష్యం, ఈ పర్యంతం తన కుటుంబం ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేదన్నది కూడా గమనించలేదు, ఇక గుమ్మం దాటేశాడనుకున్నాకనే తల వెనక్కు తిప్పాడు; అప్పుడు కూడా, మెడ పట్టేయడం వల్ల, పూర్తిగా తిప్పలేకపోయాడు; తిరిగినంత మేరకు చూస్తే వెనకనున్న దృశ్యం ఏమీ మారలేదు, చెల్లాయి మాత్రం ఇప్పుడు నిలబడి ఉంది. ఆఖరుగా కనిపించింది తల్లి, ఆవిడ అప్పటికే గాఢంగా నిద్రపోతోంది.

అతను గదిలోకి అడుగుపెట్టడం ఆలస్యం, వెనుకనే తలుపు దఢాల్న మూసుకుపోయింది, గొళ్ళెం పడింది, తాళం తిరిగింది. ఈ ఆకస్మిక శబ్దం వల్ల కలిగిన అదురుకు కాళ్ళు చచ్చుబడినట్టయి అతను ఉన్న చోటే కుప్పకూలిపోయాడు. ఈ తొందర అతని చెల్లాయిది. ఆమె ముందుగానే సిద్ధంగా పొంచి నుంచుంది, అదను చూసి చురుగ్గా గుమ్మం దగ్గరకు గెంతింది, ఆ అలికిడి కూడా గ్రెగర్‌కి వినపడ లేదు; తర్వాత ఆమె తల్లిదండ్రుల వైపు చూసి, 'హమ్మయ్య!' అని అరుస్తూ తాళం తిప్పింది.

'ఇప్పుడేంటి?' గ్రెగర్ చుట్టూ చీకట్లోకి చూస్తూ ప్రశ్నించుకున్నాడు. తానిక కదల్లేడని అర్థం కావటానికి ఎక్కువ సేపు పట్టలేదు. ఏమంత ఆశ్చర్యం కూడా కలగలేదు; అసలు ఆ బక్కపల్చటి కాళ్ళు ఇన్నాళ్ళు తనను మోసాయంటేనే చిత్రం. అదొక్కటీ తప్పించి బానే ఉన్నాడు. వళ్ళంతా నొప్పులైతే ఉన్నాయి గానీ, అవి కూడా క్రమంగా నెమ్మదిస్తాయనీ, చివరకు పూర్తిగా తగ్గిపోతాయనీ అనిపించింది. శరీరం దిగువ భాగంలో కుళ్ళిపోయిన ఆపిలూ, దాని చుట్టూ కట్టిన పుండూ, దాని మీద పేరుకున్న పల్చటి దుమ్మూ, ఇవన్నీ ఇక ఇబ్బంది పెట్టడం మానేశాయి. తన కుటుంబాన్ని ఆత్మీయంగా

తలుచుకున్నాడు. తాను ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోవటమే మంచిదని తన చెల్లాయి కన్నా గట్టిగానే అనుకున్నాడు. తెల్లవారుఝామున బయట గడియారస్తంభం మూడు గంటలు కొట్టే దాకా, అతను ఇలా శూన్య ప్రశాంత మనస్సుతో ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు. కిటికీ బయట వెలుగు మారటం అతని చైతన్యానికి అస్పష్టంగా తెలిసింది. కాసేపటికి, అతని తల దానంతటదే వాలిపోయింది, అతని చివరి శ్వాస ముక్కుపుటాల్లోంచి బయటకు జారుకుంది.

మరుసటి రోజు చప్రాసీ పొద్దున్నే యథావిధిగా వచ్చింది – ఎవరెన్నిసార్లు వారించినా, ఆమె తలుపులు వేసేటపుడూ తీసేటపుడు, తన బలమూ అసహనమూ అంతా చూపెడుతూనే ఉంటుంది, ఆమె పనికి రావటమంటూ జరిగాక ఆ చప్పుళ్ళకి ఇక ఆ ఫ్లాట్ లో ఎవరూ నిద్రపోవటమనే ప్రసక్తే లేదు – ఆమె తన రోజువారీ అలవాటు ప్రకారం గ్రెగర్ గదిలోకి తొంగి చూసింది, వెంటనే తేడా ఏమీ పసిగట్టలేకపోయింది. అతను కావాలనే అలా కదలకుండా పడుకున్నాడనీ, మనసు గాయపడిన వాడిమల్లే ఫోజు పెడుతున్నాడనీ అనుకుంది; ఆమె దృష్టిలో గ్రెగర్ పెద్ద కంత్రీ. సమయానికి తన చేతిలో బూజుకర్ర ఉండటంతో, దాన్ని లోపలికి జొనిపి తలుపు దగ్గర్నుంచే గ్రెగర్‌కు చక్కిలిగిలి పెట్టింది. ఏ ఫలితం లేకపోవటంతో విసుగెత్తి ఇంకాస్త గట్టిగా పొడిచింది, చివరకు ఉన్న చోటు నుంచి గట్టిగా అవతలకి నెట్టినా కూడా అతణ్ణించి ఏ స్పందనా రాకపోవటంతో అప్పుడు పరిశీలనగా చూసింది. విషయం వెంటనే అర్థమైంది, కళ్ళు పెద్దవి చేసి చిన్నగా ఈల వేసింది; వెంటనే వెళ్ళి పడకగది తలుపు దభాల్న తెరిచింది, తన గొంతంతా ఉపయోగిస్తూ లోపలి చీకట్లలోకి గట్టిగా అరిచింది: ‘ఓయ్, రండి రండి, ఆ పురుగు పనైపోయింది; అక్కడ చచ్చి పడుంది!’

జమ్జా దంపతులు మంచం మీద దిగ్గున లేచి కూర్చున్నారు, చప్రాసీ గొంతు కలిగించిన ఉలికిపాటు నుంచి తేరుకున్నాక గానీ, ఆమె చెప్తున్న దేమిటో వారికి అర్థం కాలేదు. ఇద్దరూ చెరోవైపు నుంచీ వేగంగా మంచం దిగారు; మిస్టర్ జమ్జా దుప్పటి తీసి తన భుజాల చుట్టూ కప్పుకున్నాడు, మిసెస్ జమ్జా తన నైట్ గౌనులోనే బయల్దేరింది; అందరూ గ్రెగర్ గదిలో అడుగుపెట్టారు. ఈలోగా

లివింగ్ రూము వైపున్న తలుపు కూడా తెరుచుకుంది, ఒక గదిని కిరాయిదార్లకు అద్దెకిచ్చినప్పణ్ణించీ గ్రెటె అక్కడే పడుకుంటోంది; ఆమె రాత్రంతా నిద్రపోలేదని ఆమె దుస్తులూ, పాలిపోయిన ముఖమూ ఋజువు చేస్తున్నాయి. మిసెస్ జమ్జా సందేహంగా చప్రాసీ వైపు చూస్తూ, 'చనిపోయిందా?' అని అడిగింది, నిజానికి చూడాలనుకుంటే ఆమే చూడవచ్చు, పెద్ద పరిశీలించనక్కర్లేకుండానే అర్థమైపోతుందా విషయం. 'అనే అనుకుంటున్నా,' అంది చప్రాసీ, నిరూపించటానికన్నట్టు తన చేతిలో బూజుకర్రతో గ్రెగర్ శవాన్ని ఓ పక్కకు నెట్టింది. మిసెస్ జమ్జా బూజుకర్రను అడ్డుకోవటానికన్నట్టు చేయి గాల్లో జాపి మళ్ళీ వెనక్కు తీసేసుకుంది. 'హ్మ్... దేవుడి దయ,' అన్నాడు మిస్టర్ జమ్జా. అంటూ తన ఛాతీపై శిలువ గీసుకున్నాడు, తక్కిన ముగ్గురాడవాళ్ళూ ఆయనలానే చేశారు. గ్రెటె ఆ శవాన్ని కళ్ళార్పకుండా చూస్తూ అంది: 'చూడండి ఎంత బక్కగా ఉన్నాడో. చాన్నాళ్ళుగా సరిగా తినటమే మానేశాడు. పెట్టిన తిండి పెట్టినట్టే వెనక్కు తీసుకురావాల్సి వచ్చేది.' గ్రెగర్ శరీరం నిజంగానే పూర్తి చదునుగా, ఎండిపోయినట్టు ఉంది; దాన్ని ఇక ఏ కాళ్ళూ మోయటం లేదు కాబట్టి, ఆ సంగతి ఇపుడు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

'ఒక్కసారి లోపలికి వస్తావా గ్రెటె,' విషాదంగా నవ్వుతూ అంది మిసెస్ జమ్జా; గ్రెటె శవం వైపు చూసుకుంటూ తల్లిదండ్రుల వెంట వాళ్ళ పడకగది లోకి వెళ్ళింది. చప్రాసీ తలుపు మూసి, కిటికీ బార్లా తెరిచింది. ఇంకా పూర్తిగా ఎండెక్కకపోయినా, అప్పుడే మార్చి నెల ఆఖరుకు వచ్చేసిందన్న దానికి సూచనగా, గాలిలో ఏదో మందకొడితనం ఉంది.

కిరాయిదార్లు తమ గదిలోంచి బయటకు వచ్చారు, తమకు ఇంకా టిఫిన్ వడ్డించలేదేమిటా అని ఆశ్చర్యంగా చూశారు; తమని నిర్లక్ష్యం చేశారని అర్థమైంది. 'మా టిఫినెక్కడ?' కిరాయిదార్ల లీడరు గద్దిస్తున్నట్టుగా చప్రాసీని అడిగాడు. కానీ ఆమె తన చూపుడు వేలును పెదాల మీద నిలువుగా ఆన్చి, ఏ మాట్లాడకుండా గ్రెగర్ గది కేసి చూపించింది. వాళ్ళు ముగ్గురూ తిన్నగా లోపలికి వెళిపోయారు,

ఇప్పుడు లోపల వెలుగు పూర్తిగా పడుతోంది, వాళ్ళంతా తమ మాసిన కోటు జేబుల్లో చేతులుంచుకుని, గ్రెగర్ శవం చుట్టూ వలయంలా నిలబడ్డారు.

అప్పుడే జమ్జా దంపతుల పడకగది తెరుచుకుంది, మిస్టర్ జమ్జా యూనిఫాం ధరించి లోపలికి ప్రవేశించాడు, ఆయన చెరొక భుజం మీదా భార్యా కూతురూ వాలి ఉన్నారు, అందరి కళ్ళూ తడిగా ఉన్నాయి; గ్రెటె మధ్య మధ్యలో తన ముఖాన్ని తండ్రి భుజం కేసి తుడుచుకుంటోంది.

'వెంటనే నా ఇంట్లోంచి బయటకు ఫోండి!' అన్నాడు మిస్టర్ జమ్జా, ఇద్దరాడవాళ్ళని భుజాల మీదే ఉంచుకుని, తన చూపుడు వేలితో తలుపు వైపు చూపించాడు. కిరాయిదార్ల లీడరు, కొంత బిత్తరపోయి, పేలవంగా నవ్వుతూ, 'ఏంటి మీరనేది?' అన్నాడు. తక్కిన ఇద్దరూ, జరగబోతున్న గొడవ పట్ల ఉత్కంఠతో, అందులో గెలుపు ఖచ్చితంగా తమదేనన్న ధీమాతో, వీపుల వెనక చేతులు రుద్దుకుంటున్నారు. 'ఎన్నిసార్లు చెప్పినా ఒకటే మాట,' అన్నాడు మిస్టర్ జమ్జా, అంటూనే ఇద్దరాడవాళ్ళతోనూ కలిసి చిన్నసైజు పటాలంలా కిరాయిదారు మీదికి నడిచాడు. ఆ కిరాయిదారు కదలకుండా, కాసేపు నేలవైపే చూస్తుండిపోయాడు, అతని బుర్రలో పరిస్థితులు కొత్త మలుపు తిరుగుతున్నాయి. 'సరే, వెళ్ళిపోతున్నాం ఐతే,' అన్నాడతను, అంటూ ముఖంలో ఉన్నట్టుండి కొత్త అణకువ తెచ్చుకుని, తన నిర్ణయానికి మరోమారు ఆమోదం కావాలన్నట్టు, మిస్టర్ జమ్జా వైపు చూశాడు. ఆయన కటువుగా చూస్తూ, అంగీకారంగా పలుమార్లు తలాడించాడు. ఇక తప్పదన్నట్టు ఆ కిరాయిదారు నిజంగానే పెద్ద పెద్ద అంగల్తో హాలు వైపు నడిచాడు; అతని స్నేహితులిద్దరూ (వాళ్ళు చేతులు రుద్దుకోవటం ఎప్పుడో మానేసి ఈ మాటల్ని అప్రమత్తంగా విన్నారు) ఇప్పుడు అతని వెనకే – ఎక్కడ మిస్టర్ జమ్జా అడ్డుపడి తమను తమ లీడర్నించి వేరు చేస్తాడో అన్నట్టు – పరుగు పరుగున వెళ్ళిపోయారు. హాల్లో ముగ్గురూ అల్మారా నుంచి తమ టోపీలు తీసుకున్నారు, గొడుగుల స్టాండు నుంచి తమ ఊతకర్రలు లాక్కున్నారు, మర్యాదపూర్వకంగా ఓమారు వంగి, ఫ్లాట్ నుంచి నిష్క్రమించారు. మిస్టర్ జమ్జా ఆడవాళ్ళిద్దర్నీ వెంటేసుకుని, అర్థంలేని అనుమానంతో, ఆ ముగ్గురి

వెనకా మెట్ల లాండింగు దాకా నడిచాడు; అక్కడ మెట్ల రెయిలింగుకు ఆనుకుని అందరూ కిందకు చూశారు, ఆ ముగ్గురు కిరాయిదార్లూ పొడవాటి మెట్లు నెమ్మదిగా దిగుతున్నారు, ప్రతీ అంతస్తులోనూ మెట్లు మలుపు తిరిగే చోట కాసేపు అదృశ్యమవుతున్నారు, తిరిగి ప్రత్యక్షమవుతున్నారు; వాళ్ళు కిందకు దిగే కొద్దీ జమ్జా కుటుంబానికి వాళ్ళ మీద ఆసక్తి తగ్గిపోయింది; ఒక మాంసం కొట్టు కుర్రాడు తల మీద ట్రేను ధీమాగా మోస్తూ వాళ్ళకు ఎదురై, వాళ్ళను దాటుకుని ముందుకు వచ్చేశాడు; అప్పుడిక కుటుంబమంతా రెయిలింగ్ విడిచి వెనక్కు వచ్చేసింది, ఊరటగా తమ ఫ్లాట్‌లో అడుగుపెట్టింది.

వాళ్ళు తక్కిన రోజంతా విశ్రాంతిగా గడపాలని, బయట వాకింగ్‌కి వెళ్ళాలని నిశ్చయించుకున్నారు; తమ పనుల్నించి ఆ మాత్రం విశ్రాంతి పొందాలనుకోవటం వారి విషయంలో న్యాయమే కాదు, అవసరం కూడా. ముగ్గురూ టేబిల్ చుట్టూ కూచుని, మూడు సెలవు ఉత్తరాలు రాయటం మొదలుపెట్టారు, మిస్టర్ జమ్జా తన బాంకు మేనేజరుకూ, మిసెస్ జమ్జా తనకు కుట్టుపని కేటాయించే వ్యక్తికీ, గ్రెటె తన షాపు యజమానికీ రాస్తున్నారు. వాళ్ళిలా ఉత్తరాల్లో నిమగ్నమై ఉండగా చప్రాసీ వచ్చింది, తన పని అయిపోయిందనీ, ఇక ఈ రోజుకి వెళ్ళిపోతున్నాననీ చెప్పింది. ఉత్తరాల రచయితలు ముగ్గురూ కనీసం కళ్ళు కూడా పైకెత్తకుండా తలాడించి ఊరుకున్నారు, కానీ చప్రాసీ ఇంకా అక్కడే తచ్చాడుతుండటంతో, విసుగ్గా తలెత్తి చూశారు. 'ఏంటి?' అని అడిగాడు మిస్టర్ జమ్జా. చప్రాసీ జవాబివ్వకుండా గుమ్మం దగ్గరే నిలబడి నవ్వుతోంది, తన దగ్గర ఈ కుటుంబం కోసం ఏదో మంచి కబురు ఉన్నట్టూ, కానీ సరైన ప్రశ్నలు అడిగి రాబట్టుకుంటే తప్ప అదేంటో చెప్పనన్నట్టూ ఉంది ఆ నవ్వు. ఆమె టోపీలో నిటారుగా గుచ్చి ఉన్న ఆస్ట్రిచ్ ఈక నలువైపులకూ మెల్లగా ఊగుతోంది (ఆమె పనిలో చేరిందగ్గర్నుంచీ దాన్ని చూసినపుడల్లా మిస్టర్ జమ్జాకు వళ్ళు మండేది). 'ఏం కావాలి నీకు?' అడిగింది మిసెస్ జమ్జా, మిగతా వాళ్ళ కన్నా ఆవిడంటే చప్రాసీకి కాస్త గౌరవం ఎక్కువ. 'అదీ,' అని చెప్పడం మొదలుపెట్టింది గానీ, మధ్యలో తన కులుకు నవ్వు ఆపుకోలేక కాసేపు తంటాలుపడింది, తర్వాత తిరిగి కొనసాగించింది, 'ఆ పక్క గదిలో ఉన్న దాన్ని వదిలించుకోవటం గురించి చెపుదామని. ఇక మీరేం ఇబ్బంది పడక్కర్లేదు. ఆ పని ఐపోయింది.' మిసెస్ జమ్జా, గ్రెటె ఇద్దరూ మళ్ళీ

రాసుకోవటానికి తమ ఉత్తరాల పైకి వంగారు; చప్రాసీ విషయమంతా వివరంగా చెప్పటానికి ఆరాటపడుతోందని గమనించిన మిస్టర్ జమ్జా, అదేం అవసరం లేదన్నట్టు చేతిని అడ్డంగా ఆడించాడు. తను ఎంతో ఉబలాటపడిన విషయం చెప్పేందుకు అనుమతి రాకపోవటంతో, చప్రాసీ తనకున్న బోలెడు పనుల్ని గుర్తు తెచ్చుకుంది; కినుక దాచలేని ముఖంతో, 'సరే, వెళ్తున్నా ఐతే!' అంటూ గట్టిగా చెప్పి, కోపంగా వెనుతిరిగింది, తలుపులు దబదబలాడిస్తూ ఫ్లాట్ నుంచి వెళ్ళిపోయింది.

'ఆమెకి ఇవాళ్టితో నోటీసిచ్చేస్తాను,' అన్నాడు మిస్టర్ జమ్జా, కానీ ఈ మాటకి ఆయన భార్య నుంచి గానీ కూతురు నుంచి గానీ, ఏ జవాబు రాలేదు, వాళ్ళకు ఇన్నాళ్ళ తర్వాత దక్కిన మనశ్శాంతిని ఆ చప్రాసీ పాడుచేసినట్టుంది. ఇద్దరూ లేచి, కిటికీ దగ్గరకు వెళ్ళారు, ఒకర్నొకరు నడుం ఒకరు పట్టుకుని అక్కడే నిలబడ్డారు. మిస్టర్ జమ్జా కుర్చీలో వారి వైపు తిరిగి కాసేపు నిశ్శబ్దంగా చూశాడు. తర్వాత ఇలా అన్నాడు: 'రండి రండి, ఆ పాత విషయాలన్నీ ఇక పక్కన పెట్టేయండి. నా గురించి కూడా కాస్త ఆలోచించండి.' ఆడవాళ్ళిద్దరూ ఈ మాటలు విన్న వెంటనే, గబగబా ఆయన దగ్గరకు వచ్చి, ఆయన్ను ప్రేమగా నిమిరారు, తమ ఉత్తరాల్ని త్వరగా పూర్తి చేసేశారు.

కాసేపటికి ముగ్గురూ కలిసికట్టుగా ఫ్లాట్ నుంచి బయటకు వచ్చారు, వాళ్ళిలా చేసి చాలా నెలలయింది, అక్కణ్ణించి ఒక ట్రామ్ కారు ఎక్కి ఊరి శివార్లలోని బయళ్ళ వైపు బయల్దేరారు. ట్రామ్ కారులో వాళ్ళు తప్ప ప్రయాణికులెవరూ లేరు, కారు నిండా వెచ్చగా నీరెండ పడుతోంది. సీట్లలో సుఖంగా వాలి కూర్చుని తమ భవిష్యత్తుని సమీక్షించుకున్నారు, ఇప్పుడు తరచి చూస్తే అదేమంత నిరాశాజనకంగా లేదు, ఇంతకుముందెన్నడూ ఒకరి ఉద్యోగాల గురించి ఒకరు మాట్లాడుకోలేదు, కానీ ఇప్పుడు ముగ్గురి ఉద్యోగాలూ పూర్తిగా సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయనీ, మున్ముందు ఇంకా మెరుగవనున్నాయనీ తేలింది. వాళ్ళ పరిస్థితుల్లో తక్షణం ఒక మంచి మార్పు రావాలంటే, అన్నింటికన్నా ముందు తాముండే నివాసాన్ని మార్చాలి; వాళ్ళు ప్రస్తుతం ఉంటున్న ఫ్లాటును గ్రెగర్ ఎంపిక చేశాడు, దాని కన్నా ఇంకాస్త చిన్నదీ చవకదీ, కానీ ఇంకా మంచి పరిసరాల్లో ఉండేదీ, మేనేజ్

చేయటానికి సులువైనదీ అయిన ఫ్లాటు తీసుకోవాలి. సంభాషణ ఇలా సాగుతుండగా, తమ కూతురిలో ఉప్పొంగుతున్న ఉత్సాహాన్ని చూసి, తల్లిదండ్రులిద్దరికీ ఏకకాలంలో ఒకే భావం కలిగింది, శ్రమ వల్ల ఆమె చెంపలు కాస్త పాలిపోవటం మినహాయిస్తే, ఆమె ఇటీవల చాలా అందమూ సౌష్టవమూ గల పిల్లగా ఎదిగింది. వాళ్ళిద్దరూ కాసేపు మౌనం దాల్చారు, తమ కూతురికి ఒక మంచి సంబంధం వెతకాల్సిన తరుణం ఆసన్నమైందన్న ఆలోచనతో, చూపుల ద్వారానే పరస్పరం ఒక అవ్యక్త ఒప్పందానికి వచ్చారు. వాళ్ళ ఈ కొత్త కలల్నీ, మంచి ఉద్దేశాల్నీ ధృవీకరిస్తున్నట్టు, ప్రయాణం అయిపోగానే, అందరికన్నా ముందు కూతురే లేచి నిలబడి, తన పడుచు దేహాన్ని బడలికగా సాగదీసింది.

~ సమాప్తం ~

For Latest Telugu Books - Visit now:
Kinige.com